

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 33/2021
18.02.2021. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије: Бранка Станића, као председника већа, судије Татјане Матковић Стефановић и судије Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АД „Житопродукт“ - у стечају Зрењанин, улица Болничка број 7, чији је пуномоћник Славко Радосављевић, адвокат из ..., против туженог Република Србија Министарство правде Дирекција за управљање одузетом имовином Београд, улица Немањина број 22-24, коју заступа Државно правобранилаштво, ради утврђења, вредност предмета спора 100.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против решења Привредног апелационог суда Пж број 6660/19 од 10.09.2020. године, донео је у седници већа одржаној дана 18.02.2021. године следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца као неоснована изјављена против решења Привредног апелационог суда Пж број 6660/19 од 10.09.2020. године.

Образложење

Решњем Привредног суда у Зрењанину П 223/19 од 24.10.2019. године одбачена је тужба у овој правној ствари.

Решењем Привредног апелационог суда Пж број 6660/19 од 10.09.2020. године у ставу првом изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено је наведено решење о одбачају тужбе садржано, а у ставу II изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против решења Привредног апелационог суда Пж број 6660/19 од 10.09.2020. године тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11... 18/20), а у вези са чланом 420. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Поред тога што је у ревизији назначио да исту изјављује због повреде правила парничног поступка, ревидент истовремено није определио, нити ближе указао у чему би се таква повреда састојала, па се такви ревизијски наводи испостављају неоснованим.

Предмет тужбеног захтева по тужби односи се на утврђење да је без дејства према стечајној маси АД “Житопродукт” – у стечају Зрењанин решење Вишег суда у Београду ПОИ 4/2010 од 25.06.2010. године у делу који се односи на забрану располагања, отуђења и оптерећења имовином предузећа „Житопродукт“ Зрењанин у већинском власништву АА, те наредба о забрани располагања имовином Вишег јавног тужилаштва у Београду ОИК 4/09 од 30.12.2011. године која се односи на непокретности специфициране у тужби, са налогом надлежним РГЗ Службама за катастар непокретности да изврши брисање уписаних терета ближе описаних у тужби.

Према стању у списима, решењем Вишег суда у Београду ПОИ 4/2010 од 25.06.2010. године забрањено је располагање, оптерећење и отуђење имовине тужиоца у већинском власништву АА и то непокретности специфицираних у тужби. Истим решењем је одузето 1060614 акција тужиоца, као издаваоца, које се воде на име АА. Забрана располагања, отуђења и оптерећења имовине уписана је у Катастар непокретности. Одређено је и да привремено одузимање траје до доношења одлуке о захтеву за трајно одузимање имовине, а одређено је и да ће имовином управљати Дирекција за управљање имовином. Дирекција је 08.11.2010. године закључила Уговор о поверавању на управљање привремено одузетом имовином са ББ и на њега пренела управљање одузетим акцијама. Решењем Привредног суда у Зрењанину Ст.19/2015 од 28.01.2016. године отворен је стечајни поступак над тужиоцем, проглашено је банкротство, након чега је стечајни управник извршио процену имовине како би се продала, али иста не може да се спроведе због постојања наведених забрана. Тужба се заснива на тврдњама да АА никада није био власник имовине којом му је забрањено да управља, већ само власник акција, а тужилац сматра да је овом забраном онемогућено да се у стечајном поступку, намирно стечајни повериоци, те да има правни интерес за подношење ове тужбе. Предметне непокретности су на територији Привредног суда у Зрењанину.

На темељу овако утврђених околности, нижестепен судови налазе да ни у тужбеном захтеву, а ни у реферату тужбе, нису наведене правне радње које је стечајни дужник предузео, или пропустио да предузме, а које су подобне за побијање у смислу одредбе члана 119 Закона о стечају, након чега би последица била престанак дејства одлуке Вишег суда у Београду и одлуке Вишег јавног тужилаштва у Београду према стечајној маси. Налазе и да би се поступањем по тужбеном захтеву ван својих овлашћења упустили у оцену законитости донете одлуке другог суда и органа. Имајући у виду наведено, нижестепени су тужбу оценили као недозвољену применом одредбе члана 294 Закона о парничном поступку. Другостепени суд указује и да је тужба неразумљива из разлога што је тужилац у тужби као тужене означио Републику Србију и Дирекцију за управљање одузетом имовином, који субјекти су два одвојена правна лица.

По налажењу Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је оценио да је недозвољена тужба са утврђујућим захтева за побијање правних радњи стечајног дужника на начин на који је опредељена, те да је исту ваљало одбацити.

Ревизијом се оспорава изнето становиште другостепеног суда. По оцени ревидента тужилац није ни био учесник поступка у којем су спорне одлуке донете, те да тражи да се означено решење означи без правног дејства према стечајној маси тужиоца из разлога што се не односи на имовину АА против кога је

донето, већ на имовину ревидента, због чега указује на погрешну примену члана 119. Закона о стечају. Указује да су повериоци тужиоца, као стечајног дужника оштећени из разлога што не могу да се наплате уновчењем имовине због постојања забране располагања по спорној одлуци, као и да тужени није започео било какав поступак ради остваривања права ради евентуалног излучења спорне имовине из стечајне масе.

Врховни касациони суд не прихвата ревизијске наводе тужиоца.

У поступку по захтеву за побијање правних радњи и правних послова стечајног дужника неопходно је да се остваре одређени предуслови, као и општи и посебни услови. Предуслови за побијање правних радњи и правних послова које је предузео стечајни дужник су да је отворен стечајни поступак, затим да у стечајној маси нема довољно имовине за пуно намирење стечајних поверилаца, као и да је правни посао пуноважан. Општи услови за побијање у стечају су предвиђени чл. 119 Закона о стечају. Поред њих, за успешно побијање је потребно да буде испуњен и један од основа из чланова 120 - 124 истог закона. Побијање се може вршити од дана отварања стечајног поступка до дана одржавања рочишта за главну деобу. Изузетак су излучни и разлучни повериоци, с обзиром да отварање стечајног поступка не утиче на остваривање њихових права, па ови повериоци могу побијати правне радње стечајног дужника и након отварања стечајног поступка по правилима и у роковима прописаним Законом о облигационим односима. Предмет побијања могу да буду правне радње и правни послови предузети односно закључени пре отварања стечајног поступка, којима се нарушава равномерно намирење стечајних поверилаца или оштећују повериоци, као и правни послови и друге правне радње којима се поједини повериоци стављају у погоднији положај (погодовање поверилаца). Побијају се двострани и једнострани правни послови, као и теретени и бестеретни правни послови. Побијају се активно предузете правне радње стечајног дужника и радње пропуштања. Предмет побијања су и правни послови, правне и процесне радње на основу којих је донета извршна исправа или које су предузете по основу извршне исправе или у поступку принудног извршења, ако испуњавају услов из чл. 119 ст. 1. Закона о стечају. У овом случају ако захтев за побијање буде усвојен, престаје дејство извршне исправе према стечајној маси. Међутим, предмет побијања не могу бити правноснажне судске одлуке. Побојном тужбом се могу побијати само конкретне радње које су довеле до доношења извршне исправе и то ако су те радње за последицу имале доношење извршне исправе, на основу које је дужник изгубио неко право које му иначе припада.

Према стању у списима предмет стечајног побијања по тужби односи се на утврђење да је без дејства према стечајној маси тужиоца решење Вишег суда у Београду ПОИ 4/2010 од 25.06.2010. године и Наредба о забрани располагања имовином Вишег јавног тужилаштва у Београду ОИК 4/09 од 30.12.2011. године. Предмет побијања се тиме односи на одређену судску одлуку и одлуку надлежног јавног тужилаштва. Самим тим, правна заштита у вези са стечајним побијањем није адекватна за остваривање намеравање правне заштите. Следи да овим нису били испуњени општи услови из члана 119. Закона о стечају за одлучивање по тужби, а што би водило одбијању тужбеног захтева. Како су последице по тужиоца у случају одбачаја тужбе по њега блаже, то у поступку доношења одлуке која се побија ревизијом нису учењени пропусти који би водили другачијем исходу поступка.

Неосновани су наводи ревидента о томе да тужилац није ни учествовао у поступку доношења решења Вишег суда у Београду ПОИ 4/2010 од 25.06.2010. године и Наредбе о забрани располагања имовином Вишег јавног тужилаштва у Београду ОИК 4/09 од 30.12.2011. године, као и да се на оваквим наводима заснива ревизија. Како је то већ претходно изнето предмет стечајног побијања може се односити искључиво и једино на правне радње и правне послове стечајног дужника, а не на појединачне одлуке донете у одговарајућем поступку од стране овлашћеног органа. Уколико су у поступку њиховог доношења постојале одређене неправилности, тада тужиоцу припада овлашћење за коришћење одговарајућих редовних или ванредних правних средстава против ових одлука ради заштите његових имовинских интереса. Уколико је у поступку пре отварања стечаја тужилац пропустио да се користи правним средством против судских или других одлука, тада таква радња нечињења може бити предмет стечајног побијања. Исход по таквом поступку омогућио би тужиоцу да се користи правном на правни лек против одлука обухваћеним тужбом, али такав захтев није опредељен тужбом. Следи да захтев који се односи на непосредно стечајно побијање решења Вишег суда у Београду ПОИ 4/2010 од 25.06.2010. године и Наредбе о забрани располагања имовином Вишег јавног тужилаштва у Београду ОИК 4/09 од 30.12.2011. године не може уживати правну заштиту.

Нису основани ни ревизијски наводи о томе да су спорне одлуке по тужби погрешне и да се њима оштећују стечајни повериоци тужиоца због немогућности уновчења стечајне масе. Имајући у виду напред наведено, испитвање законитости таквих одлука које су донете у одговарајућем поступку не може да буде предмет испитивања у парничном поступку. Измена оваквих одлука могућа је искључиво у складу са правилима поступка у којем су донете, па једино тим путем тужилац од себе може отклонити њихово дејство уколико исто сматра штетним.

То су разлози због којих је Врховни касациони суд применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11... 18/20), а и вези са чланом 420. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11... 18/20) одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић